

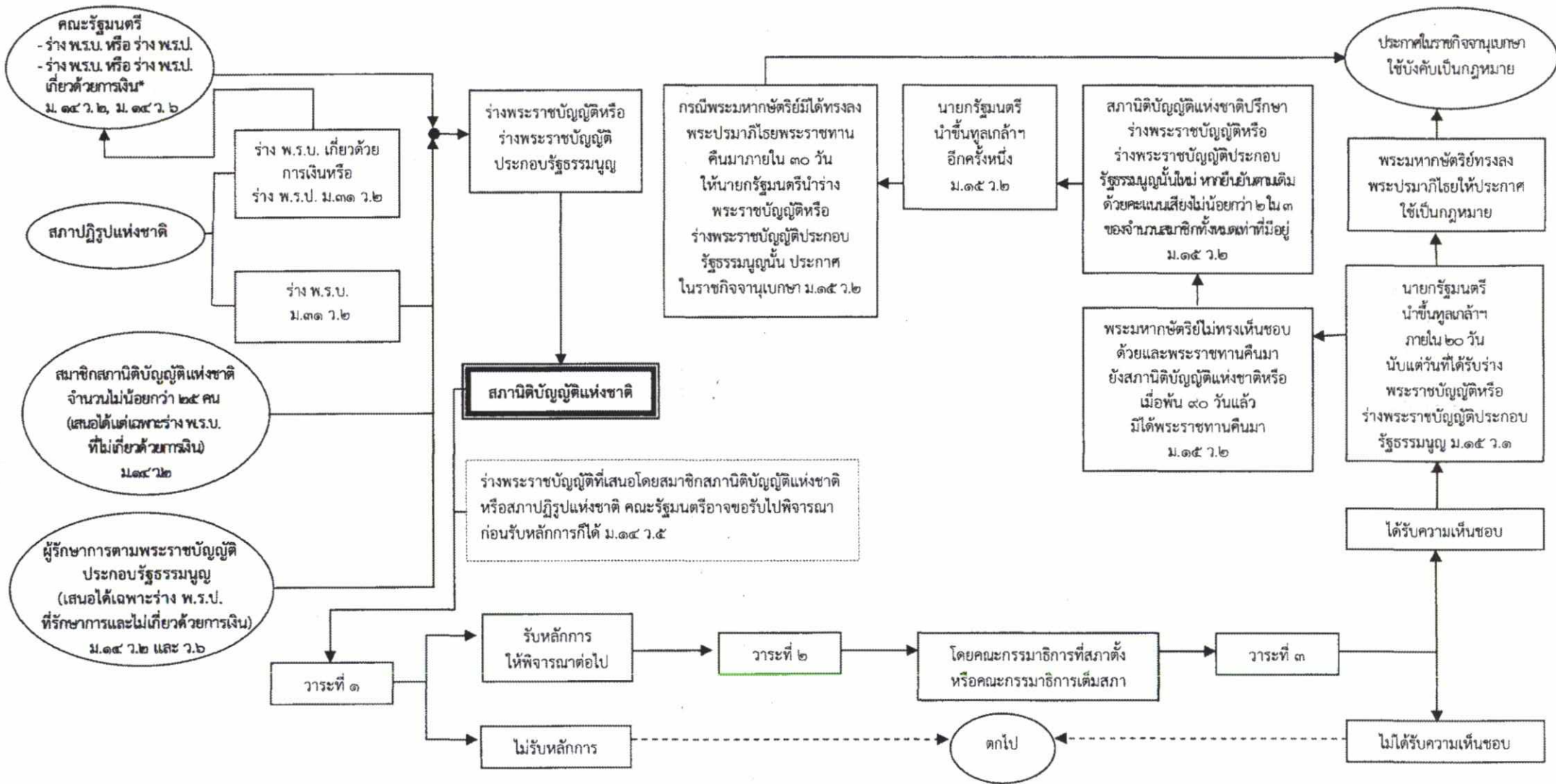
รายงาน ของ

คณะกรรมการธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการตราพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

*หมายเหตุ: ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อนหรือ
วางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน
การค้ำประกัน หรือการใช้งบกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา (ม.๑๔ ๖.๓)

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงาน
ของ

คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๒) ๐๐๑๐/ (ร ๒) วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และลงมติให้ตั้งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๙ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณีเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการวิสามัญซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และสตรี และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเรือโท กฤษฎา เจริญพานิช
๒. พลตรี กฤษณะ บวรรัตนารักษ์
๓. นายฉัตรชัย ปิยะสมบัติกุล
๔. คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี
๕. พันเอก ธานินทร์ ทุนทุสวัสดิ์
๖. ศาสตราจารย์นิสตาร์ เวชยานนท์
๗. นายบัญญัติ จันทน์เสนาะ
๘. นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเรียม
๙. นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง
๑๐. นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร
๑๑. พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์
๑๒. พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล
๑๓. พลเอก สุชาติ หนองบัว
๑๔. นางสาวรณี สิริเวชชะพันธ์
๑๕. นางสุวิมล ภูมิสิงหาราช

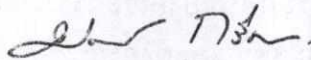
บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล
(วัลลภ เกิดผล)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางมณฑาทิพย์ กริมหา)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สำนักกรรมการ ๒

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๒-๓

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๒

สิริพร พิมพ์

นักธุรกิจ/จักรกริช ทาน ๑

มณฑาทิพย์/ธีระเดช ทาน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และลงมติให้ตั้งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๙ เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณีเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการวิสามัญซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และสตรี และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ พลเอก สุชาติ หนองบัว	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ พลตรี กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๕ พลเรือโท กฤษณา เจริญพานิช	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ นายบัญญัติ จันทน์เสนาะ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๙ นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางมณฑาทิพย์ กริมหา
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน สำนักกรรมการ ๒ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงบประมาณ

๑) นายทรงยศ โรจนวีระ

ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณ
ด้านความมั่นคง ๒

๒) นายสงัด บุญแท้

นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
สำนักจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๒

๓) นางสาวปิโยธร แก้วสุข

นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ
สำนักจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๒

กระทรวงกลาโหม

กรมพระธรรมนูญ

๑) พันเอก ศุภชัย อินทรารุณ

รองผู้อำนวยการ

กองกฎหมายทหารและการต่างประเทศ

๒) พันเอก สถาพร ธรรมวิจารณ์

ตุลาการพระธรรมนูญ

หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ

สำนักตุลาการทหาร

๓) พันเอก กฤษดา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

อัยการหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

สำนักงานอัยการทหาร

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

๑) นายวรวิทย์ เพชรร่วง

คลังจังหวัดกระบี่

รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๒) นายยรรยง ราชานนท์

รักษาการตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ

เฉพาะด้านกฎหมาย

๓) นางสาวบุษรา อิศรางกูร ณ อยุธยา

นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย

๔) นายยงค์ยุทธ บวรธนเรืองกุล

นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย

๕) นายศิริพงษ์ จิตจิรวัดณ์

นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย

7

กระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง

๑) นายนำโชค พงศ์จันทร์เสถียร

นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย

๒) นางสาวพัชรา มานิตอัศวกุล

นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย

๓) นางสาวตุงเดือน แก่นทองเจริญ

นิติกร สำนักกฎหมาย

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

๑) นายสิทธิพงศ์ ตัญญาพงศ์ปรัชญ์	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ประจำสำนักประธานศาลฎีกา
๒) นางสาวพิมพ์พรรณ มีทิศสม	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
๓) นางสาวศิริขวัญ หนูขุนนาง	นิติกร สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
๔) นายธนภัทร ตั้งเมธีกุล	นิติกร สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานอัยการสูงสุด

๑) นายลิขิต เพชรสว่าง	อัยการอาวุโส สำนักงานวิชาการ
๒) นายอิสมาแอณ มัสการ	อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานวิชาการ

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กระทรวงกลาโหม

กองทัพภาคที่ ๑

๑) พันโท ประเสริฐ พิศมัย	นายทหารพระธรรมนูญ
๒) พันโท เกรียงศักดิ์ กานดา	ผู้บังคับกองเรือนจำ กองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๑๑

กระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์

๑) นางกัลยาณี จันมา	ผู้ตรวจราชการกรม
๒) นางสาวสิริพร ชูติกุลิ่ง	ผู้อำนวยการทัณฑสถานหญิงกลาง
๓) นางสาวสมสกุล แอลเฟรด	นักทัณฑวิทยาชำนาญการพิเศษ
๔) นางโสภิตา โหมดม่วง	นักทัณฑวิทยาชำนาญการ
๕) นางสาวพลอยไพลิน บุญวัชศักดิ์	นิติกรปฏิบัติการ

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมการวิสามัญสงวนความเห็น

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ

๗. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔ เพิ่มวรรคสี่ของมาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๖ แก้ไข (๓) ของมาตรา ๑๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๑๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๘ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๔๕/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐ แก้ไขลักษณะ ๒ การควบคุม มาตรา ๔๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๕๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๖๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓ แก้ไขวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕ แก้ไขวรรคหนึ่งและวรรคสอง ของมาตรา ๖๔	ไม่มีการแก้ไข

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เห็นสมควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

๘.๑ กระทรวงกลาโหมควรกำหนดกรอบการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มาตรา ๑๐ แก่ไขลักษณะ ๒ การควบคุม มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ เพื่อให้มีแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

๘.๑.๑ กรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นทำให้ไม่อาจร้องขอให้ศาลทหารที่มีอำนาจสั่งขังผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้

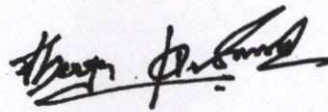
๘.๑.๒ กรณี “ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้น”

๘.๑.๓ กำหนดระยะเวลาในการควบคุมผู้ต้องหาในกรณีพิเศษ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๘.๒ เรือนจำควรมีสถานที่ที่เหมาะสมแก่ผู้ต้องขังหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องขังหญิงซึ่งตั้งครรภ์และผู้ต้องขังหญิงที่ต้องเลี้ยงดูบุตร

๙. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลเรือโท

(กฤษฎา เจริญพานิช)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหารต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และเพิ่มมาตรา ๕ วรรคสี่)

(๒) กำหนดให้ตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง (เพิ่มมาตรา ๑๑/๑)

(๓) กำหนดให้คดีที่ต้องดำเนินในศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ (๓))

(๔) กำหนดให้ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมายเว้นแต่คดีที่จำเลยมียศทหารชั้นสัญญาบัตร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

(๕) กำหนดให้ศาลทหารสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารกลาง และคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารชั้นต้นโดยตรงไปยังศาลทหารสูงสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

(๖) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับเงินรางวัล ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (เพิ่มมาตรา ๔๕/๑)

(๗) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาทหารมีอำนาจสั่งควบคุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารได้ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖)

(๘) กำหนดให้ศาลทหารตั้งทนายให้แก่จำเลย และให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายที่ศาลตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖)

(๙) กำหนดให้การพิพากษาคดีของศาลทหารสอดคล้องกับมาตรา ๑๙๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐)

(๑๐) แก้ไขระยะเวลาอุทธรณ์และฎีกา และกำหนดหลักเกณฑ์การอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลทหารสูงสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๖๑/๑)

(๑๑) แก้ไขการบังคับคดีในกรณีหญิงมีครรภ์ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(ข)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติหลายมาตราไม่เหมาะสมกับกาลสมัยเนื่องจากโครงสร้างและกิจการทางทหาร ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และบทบัญญัติบางมาตราไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อให้การใช้บังคับเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
ข้อบังคับและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

“ระเบียบราชการของศาลทหารและอัยการทหารตามวรรคสามให้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ
ศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

“มาตรา ๑๑/๑ **โดยที่ตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารเป็นตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่สงวนในพระยุติธรรม** ให้ตุลาการพระธรรมนูญและอัยการทหารได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง
เพื่อให้ดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างสมเกียรติ โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนและเงินประจำ
ตำแหน่งของผู้พิพากษาหรือตุลาการศาลอื่น และพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี **ด้วย** ทั้งนี้ ให้เป็นไป
ตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ
ศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“(๓) คดีที่ต้องดำเนินในศาลเยาวชนและครอบครัว”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร
พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม
พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๙ ศาลจังหวัดทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้ทุกบทกฎหมาย
เว้นแต่คดีที่จำเลยมียศทหารชั้นสัญญาบัตร”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ
ศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๒๔ ศาลทหารสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์
คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารกลาง และคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารชั้นต้น
โดยตรงไปยังศาลทหารสูงสุด ตามบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์และฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ
ศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

“มาตรา ๔๕/๑ ในกรณีที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติ
ให้จ่ายเงินรางวัล ค่าตอบแทน ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ
ไว้แก่ทนาย ล่าม พยาน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าพนักงานผู้ส่งหมาย หรือบุคคลอื่นใด
การจ่ายเงินดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของ
กระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในลักษณะ ๒ การควบคุม มาตรา ๔๖ ของภาค ๕ วิธีพิจารณาความอาญาทหาร แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ลักษณะ ๒

การควบคุมผู้ต้องหาในกรณีพิเศษ

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นเป็นอย่างอื่นทำให้ไม่อาจร้องขอให้ศาลทหารที่มีอำนาจสั่งขังผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ ให้ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้น ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุม ถ้าไม่มีผู้บังคับบัญชาทหารซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือผู้ต้องหาอยู่ต่างท้องถื่นกับผู้บังคับบัญชาทหารซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการกองพลหรือเทียบเท่าขึ้นไปก็ให้ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุด ณ ที่นั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุมผู้ต้องหาไว้ตามความจำเป็นและกำหนดระยะเวลาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการขัง

เมื่อเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นดังกล่าวในวรรคหนึ่งได้สิ้นสุดลงแล้ว ถ้ายังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมผู้ต้องหาไว้ต่อไปอีก และการควบคุมนั้นยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการขัง ให้ร้องขอต่อศาลทหารที่มีอำนาจเพื่อสั่งขังผู้ต้องหานั้นต่อไปได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่บุคคลตามมาตรา ๑๖ ซึ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามมาตรา ๑๔ ด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕

(๑) ในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายให้

(๒) ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุก ก่อนเริ่มพิจารณาให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีและจำเลยต้องการก็ให้ศาลตั้งทนายให้

ให้ศาลจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายที่ศาลตั้งตามมาตรา นี้ โดยคำนึงถึงสภาพแห่งคดีและสภาวะทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้พิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริง ดังที่กล่าวในฟ้อง ให้ศาลยกฟ้องคดีนั้น เว้นแต่ข้อแตกต่างนั้นมีใช้ในข้อสาระสำคัญและทั้งจำเลยมิได้ หลงต่อสู้อย่างไร ศาลจะลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นก็มิได้

ในกรณีที่ข้อแตกต่างนั้นเป็นเพียงรายละเอียด เช่น เกี่ยวกับเวลาหรือสถานที่กระทำความผิดหรือต่างกันระหว่างการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยักยอก รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์ หรือต่างกันระหว่างการกระทำผิดโดยเจตนา กับประมาท มิให้ถือว่าต่างกันข้อสาระสำคัญ ทั้งนี้ให้ถือว่าข้อที่พิจารณาได้ความนั้นเป็นเรื่องเกินคำขอ หรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ เว้นแต่จะปรากฏแก่ศาลว่าการที่ฟ้องผิดไปเป็นเหตุให้ จำเลยหลงต่อสู้อย่างไร ศาลจะลงโทษจำเลยเกินอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดที่ โจทก์ฟ้องมิได้

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงบางข้อดังกล่าวในฟ้อง และตามที่ปรากฏในทางพิจารณา มิใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ประสงค์ให้ลงโทษ ห้ามมิให้ศาลลงโทษจำเลยในข้อเท็จจริงนั้น ๆ

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามฟ้องนั้นโจทก์สืบสม แต่โจทก์อ้างฐานความผิด หรือบทมาตรามาผิด ศาลมีอำนาจลงโทษจำเลยตามฐานความผิดที่ถูกต้องได้

ถ้าความผิดตามที่ฟ้องนั้นรวมการกระทำหลายอย่าง แต่ละอย่างอาจเป็นความผิดได้ อยู่ในตัวเอง ศาลจะลงโทษจำเลยในการกระทำผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่พิจารณาได้ความก็ได้”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติ ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์และฎีกา ตามพระราชบัญญัตินี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทหารในเวลาปกติ โจทก์ จำเลย ผู้มีอำนาจ แต่งตั้งตุลาการ หรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ อาจอุทธรณ์หรือฎีกาได้ภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยฟัง”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญ ศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘

“มาตรา ๖๑/๑ การอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ให้อุทธรณ์โดยตรงไปยัง ศาลทหารสูงสุด แต่หากมีฝ่ายอื่นซึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ ได้อุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงด้วย ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์ เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวอุทธรณ์ต่อศาลทหารกลาง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อศาลทหารชั้นต้น ให้ศาลทหารชั้นต้นพิจารณา และมีคำสั่งว่าเป็นการอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายต่อศาลทหารสูงสุดหรือไม่

ในกรณีที่ศาลทหารชั้นต้นเห็นว่าเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ให้ส่งสำนวนไปยังศาลทหารกลาง กรณีดังกล่าวผู้อุทธรณ์อาจยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลทหารชั้นต้นนั้นไปยังศาลทหารสูงสุดภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันฟังคำสั่งศาลทหารชั้นต้น ถ้าศาลทหารสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่าอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ให้ส่งสำนวนไปให้ศาลทหารกลางพิจารณาพิพากษาต่อไป”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔๖ ถึงมาตรา ๒๔๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ คำพิพากษาของศาลทหาร เว้นแต่ศาลอาญาศึกหรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึก ตามมาตรา ๔๐ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ถ้าเป็นคำพิพากษาของศาลทหารซึ่งนั่งพิจารณา ณ ศาลพลเรือนและมีผู้พิพากษาศาลพลเรือนเป็นตุลาการ ตามมาตรา ๓๗ ให้บังคับคดีไปตามมาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ส่วนคำพิพากษาของศาลอาญาศึก หรือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีแทนศาลอาญาศึกตามมาตรา ๔๐ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ทีเดียว เว้นแต่ผู้ต้องคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเป็นหญิง ถ้ามีครรภ์อยู่ ให้รอไว้จนพ้นกำหนดสามปีนับแต่คลอดบุตร แล้วให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต เว้นแต่เมื่อบุตรถึงแก่ความตายก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ในระหว่างสามปีนับแต่คลอดบุตร ให้หญิงนั้นเลี้ยงดูบุตรตามความเหมาะสมในสถานที่ที่สมควรแก่การเลี้ยงดูบุตรภายในเรือนจำ”

.....

.....

สรุปผลการดำเนินงาน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘	ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘	ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

*****

คณะผู้รับผิดชอบ
ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการ

นางมณฑาทิพย์ กริมหา	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ปฏิบัติหน้าที่
นายธีระเดช แสงพรหม	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
นายชัยชนะ หนูอินทร์	นิติกรปฏิบัติการ
นายจักรกริช พิสันเทียะ	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวสิริพร บุญนพ	นิติกรปฏิบัติการ
นายณัฐกุลป์ ปฏิพัชวรากรณ์	วิทยาการปฏิบัติการ
นางฤทัยรัตน์ แก้วปาน	วิทยาการปฏิบัติการ
นางวรรณวิษา ชุนศรี	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางนันทิตา วัลลา แก้วสีปลาด	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวสุภิญญา มณีรัตน์	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านกฎหมาย
นางสาวชนัดดา สงวนชาติ	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านวิชาการ
	พนักงานสนับสนุนงานประชุม

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นายวิระพัฒน์ คตินทพงษ์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
นายสุพัฒน์ โพธิ์เงิน	นิติกรชำนาญการ
นางนิขานันท์ สว่างกมล	วิทยาการชำนาญการ
นางสาวมาณริกา จันทาโก	วิทยาการชำนาญการ
นางสาวเนตรนภา นาโควงศ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานกรรมการ ๒ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๒ - ๓ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๘๒

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๓, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕